

เทศน์เช้า วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

หลวงตาบอกว่าฟังเทศน์หาฟังยาก แต่เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา
เดี๋ยวนี้สื่อมันดี เห็นไหม ออกไปทั่ว แต่เทศน์อย่างนั้น เวลาเทศน์หลวงตาท่านพูดอยู่
ก่อนที่ท่านจะเรียนเป็นมหานะ ท่านฟังเทศน์สมเด็จพระเจ้าฟ้า เจ้าคุณนี่เข้าใจไปหมดเลย แต่
เวลาท่านออกประพฤติปฏิบัตินะ พอไปฟังเทศน์หลวงปู่มันครั้งแรกท่านบอกฟังไม่
เข้าใจ ท่านฟังไม่เข้าใจ ท่านบอก แล้วท่านก็ถามตัวท่านเองว่า

“เรานี้ฟังเทศน์เจ้าฟ้า เจ้าคุณมาหมดแล้ว เข้าใจหมด แล้วเรียนหนังสือจนจบเป็น
ชั้นของมหา ทำไมมาฟังเทศน์หลวงปู่มันไม่เข้าใจเลย”

เทศน์! ถ้าเทศน์ตามคำบอกเล่า อ่านหนังสือ อ่านธรรมขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัย อันนั้นเป็นความคิดใหม่? ไม่ เป็นความถูกต้องดีงาม
เพราะว่าธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้สุดยอดมาก สุดยอด ถ้าไม่มีองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่มีพุทธศาสนา เพราะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว ถึงมีพุทธศาสนา

ที่นี้พุทธศาสนาเป็นธรรมวินัยที่ท่านได้บัญญัติไว้ให้มาอีก ๕,๐๐๐ ปี ที่นี้พอเรา
เข้าใจ เราไปศึกษาใช่ไหม? เราฟัง เห็นไหม สิ่งนั้นหลวงตาท่านบอกว่า “เป็นกิริยาของ
ธรรม” กิริยาคือสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา คือปรารถนาซึ่งเข้ามาที่
หัวใจของเรา ให้เราได้สัมผัส ฉะนั้น สิ่งซึ่งเข้ามาในหัวใจ มันเป็นวิธีการมันไม่ใช่ผล

นี่คำว่านิพพานๆ แล้วก็เอานิพพานมาเถียงกันนะ นิพพานเป็นอย่างนั้น นิพพาน
เป็นอย่างนั้น คำว่านิพพานคือเป้าหมาย แต่คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ให้เสียสละ ให้กตัญญู ให้กตเวทิตี ให้มีความมั่นคง เสร็จแล้วให้ค้นหาตัวเอง

การค้นหาตัวนะ ถ้าเราทำความเข้าใจ นี่อย่างเช่นวันนี้ไปเลือกตั้ง ทำใจให้
นิ่งๆ แล้วพิจารณาของเรา อะไรผิด อะไรถูก สิทธิเสรีภาพของเรา แล้วเราก็พิจารณาของ
เราสิ ถ้าจิตใจเราสงบนะเราจะมีปัญญา ถ้าจิตใจเราสับสนนะเราจะเป็นขี้ข้าเขา จิตใจมัน
สับสน ทำสิ่งใดก็ว่างๆ ว่างๆ มันไม่มีปัญญาหรอก สังเกตได้ไหมเวลาจิตใจมันสับสน นี่มัน
โดนกิเลสตัดทอนความทะยานอยากเหยียบย่ำมัน ครอบงำมัน แล้วมันจะมีอะไรเป็น
อิสรภาพล่ะ?

แต่ถ้าจิตใจมันสงบนะ สติ สมาธิ ปัญญา เห็นไหม ถ้ามีพื้นฐานของความสงบ
ความสงบนี้มันทำให้เราเป็นอิสรภาพ ถ้ามันสงบปั๊บเราจะเป็อิสรภาพชั่วคราว แล้วถ้า
เราใช้ปัญญาขึ้นไป เวลาจิตใครสงบนะ อู้อู.. อู้อู.. เลยนะ แล้วก็อยากได้อย่างนี้อีก อยาก
ได้อย่างนี้อีก แล้วมันไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร? เพราะอยากได้ พออยากได้ ความอยากได้
นั่นมันกระทั่ง เห็นไหม

เวลาจิตของเรา ถ้าเรามีสติ มีปัญญาควบคุม พอควบคุมนี้เหตุและผลคือกรรม
กรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ เราทำสมคูลของเราแล้ว มันจะลงสู่ความสงบของใจ แล้วพอ
ความสงบของใจมันได้สัมผัส มันก็กลับซับซ้อน เพราะสิ่งนี้.. นี่ไง “สุขอื่นใดเท่ากับจิต
สงบไม่มี” แล้วจิตสงบ ตัวมันเองมันสงบ เห็นไหม ใครมีอำนาจเหนือมันได้

จิตตัวมันสงบนะ ถ้าจิตใจมันสงบ แต่เราไปอยาก เห็นไหม อยากคืออะไร? อยาก
คือตัดทอนความทะยานอยาก อยากคือจันท์ อยากคือสิ่งที่เป็นสัญญาความจำ มันไปอยาก
มันออกมาจากจิต เวลาจิตเสวยอารมณ์จิตมันจะเสวยความคิด จิตมันเคยเสวยผลที่มันเคย
ได้รับ แล้วสิ่งที่มันได้รับมันก็อยาก แล้วมันอยากมันก็พุ่งออกไป มันก็ไปเรื่อยแหละ แต่
ถ้ามันตั้งสตินะ เราตั้งสติด้วยคำบริกรรมด้วย เห็นไหม หนามยอกเอาหนามบ่งนะ

เวลาหนามที่มเท้าเราต้องบ่งออก เจ็บแปลบๆ เลย เจ็บมากแต่ต้องบ่งมันออก ถ้า
ไม่บ่งหนามออกนะเท่านั้นจะเสี่ยเลย ถ้าเป็นบาดทะยักนะถึงกับตายได้.. จิต! มันมีวิชา
อยู่ที่ตัวมัน แล้วเอาอะไรไปบ่งมัน ไอนี้แปลกก็ไม่ให้เตะ หนามก็ไม่ต้องไปคูมัน หัว
หนามปักอยู่ที่ไหนก็ไม่ต้องรู้ ออกไปข้างนอกไปหมดเลย

นี่ไงกิริยา ที่ว่ากรรมวินัยนี้เป็นกิริยาของกรรม คือสิ่งที่ออกมาจากใจขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางกรรมและวินัยนี้

ไว้ แล้วธรรมวินัยนี้เราไปศึกษาแล้วมันให้ปฏิบัติ มันจะทวนกระแสกลับเข้ามาที่ใจ แต่พอเราไปปฏิบัติแล้วนะเรารู้แล้ว เห็นใหม่ มันก็บอกว่าหัวหนามมันอยู่ที่จิต หนามนี้มันที่มอยู่ อวิชชาปักอยู่คาอยู่ที่หัวใจ แต่มันไปศึกษานะ ศึกษาคือใคร? ศึกษาตำราใช่ไหม? ตำราคือสิ่งที่มาข้างนอกใช่ไหม? ศึกษาไปเรื่อย ศึกษาไปเรื่อย

นี่เวลาฟังธรรม สิ่งทีฟังธรรม ถ้าจิตเราสงบเราจะมีสติปัญญาของเรา แต่ถ้าเราฟังธรรมแล้ว เรามีความรื่นเริงอาหาญ เราเป็นชาวพุทธ เห็นใหม่ นี่เวลาใครฟังแล้ว สะเทือนใจนะ นั่นละมันสะเทือนกิเลส แต่เวลาใครฟังนะบอกว่าหลวงพ่อดิถี หลวงพ่อกินข้าวจะกลับบ้าน หนวกหู

นี่คนเราฟังมันแตกต่างกัน จิตใจของคน วุฒิภาวะของคนมันแตกต่างกัน แต่ถ้ามันสะเทือนใจ เห็นใหม่ พอมันสะเทือนใจเราก็อาจจะประพฤติปฏิบัติ ถ้าเราอยากประพฤติปฏิบัติ เราพยายามบังคับตัวเรา เราเห็นคุณใจ เวลาเรากินยานะ ยามันขม ยานี้มีรสฝาด แต่เราพยายามกินเพื่อเอายาที่รักษาไข้ของเรา

เวลาเราประพฤติปฏิบัติ เห็นใหม่ ไม่มีใครมีความสะดวกสบายไปซักอย่าง ถ้ามีความสะดวกสบาย มันเป็นเรื่องของความมั่งง่ายทั้งนั้นแหละ แล้วความมั่งง่ายมันจะเข้าไปถึงความจริงได้อย่างไร?

ฉะนั้น เราจะฝันไปตลอด ฝันเราก็คือฝันกิเลส ถ้าฝันเราก็คือฝันกิเลส เห็นใหม่ มันจะไม่มีสลบ ไม่หลับไหลไปกับอวิชชาใจ ถ้ามันสลบหลับไหลนะ พอสลบแล้วมันก็ล่องว้างค์ พอว้างค์แล้วมันก็หายไปเลยเป็นชั่วโมงๆ นะ

“ไอ้โฮ.. นั่งเมื่อกี้นี้มันสุดยอด อู้ฮู.. มันดีไปหมดเลย”

มันสลบไป ฝันมามันยังไม่รู้ตัวนะ แต่ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา มันชัดเจนเข้าไป ชัดเจนเข้าไป เห็นใหม่ ถ้าจิตสงบ.. สติ สมาธิ ถ้ามีสมาธินะเราหัดฝึกฝนการใช้ปัญญา สมาธิจะเกิดปัญญาเองไม่ได้ ถ้าคนอ่อนแอได้สมาธินะ มันจะบอกว่าสมาธินั้นคือนิพพาน เพราะมันเป็นความถึกลับมหัสจรรย์มากนะ คนถ้าจิตใจอ่อนแอ จิตใจที่ไม่เข้มแข็ง พอเจอสมาธินี้

“ไอ้โฮ.. ได้สัมผัสนิพพาน อู้ฮู.. นิพพานมันว่าง อู้ฮู.. นิพพานมันมีความสุข”

นั่นล่ะคือนิพพานของเขา เพราะจิตใจของเขาอ่อนแอ แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ครูบาอาจารย์จะคอยชี้แนะ จะคอยชี้แนะ จะคอยบอกขึ้นมาให้เขาได้ทดสอบ ถ้ามันเป็นนิพพาน เวลาคลายออกจากสมาธิมาแล้ว ทำไมความรู้สึกนึกคิดเราไม่เปลี่ยนแปลงเลยล่ะ? สิ่งที่มีมันเผาผลาญหัวใจเรามันได้แก่ไปไหมล่ะ? อย่างนี้มันไม่ใช่.. ถ้าไม่ใช่เราจะทำอย่างไรล่ะ?

กรณีอย่างนี้ละ พวกเราเคารพครูบาอาจารย์ ใจลงครูบาอาจารย์เพราะว่าครูบาอาจารย์ของเราได้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา แล้วเวลาประเพณีของกรรมฐานเรา เห็นใหม่ เราจะแทนคุณด้วยการนวดเส้น ด้วยการสรงน้ำท่าน ด้วยการอุปฐากท่าน แล้วถ้าเราไปคลุกคลีกับท่าน ท่านก็จะบอกเคล็ดใจ เวลาอะไรไปสัมผัสใจท่านก็จะบอกว่า

“ท่านเคยทุกข์มาอย่างนี้ ท่านเคยลำบากมาอย่างนี้ ท่านเคยหลงไปอย่างนี้”

อย่างนี้มันเป็นคติธรรม มันเป็นการคอยเตือนใจพวกเรา คอยเตือนใจพวกเราว่าท่านมีบารมีขนาดนี้ ท่านยังผิดพลาดได้ขนาดนี้ ความผิดพลาดนั้นเราเอามาเป็นคติธรรมเตือนตัวเราเองว่าถ้าเราเจอประสบการณ์อย่างนี้ มันเลยทำให้เรากลัว กลัวเรื่องความสลับไสลไปแล้วเชื่อว่าตัวเองได้ทำไ้

ฉะนั้น เรามีครูมีอาจารย์ ครูบาอาจารย์จะคอยชี้แนะเรา แล้วครูบาอาจารย์ท่านผ่านมาแล้ว การผ่านมานะ คนทำงานเหนื่อยไหม? เราทำงานอาบเหงื่อต่างน้ำ กว่าจะได้เงินได้ทองมามันลำบากลำบากแค่ไหน? แล้วมีคนเขาเดินไปเดินมา เขาบอกเขาเก็บเงินเก็บทองมาเต็มกระเป๋าเลยนี่ เราจะเชื่อเขาไหม? ถ้าเป็นขีปนาวุธเขาไม่เป็นแบบนี้ คนถ้าเก็บเงินเก็บทองมา เงินทองของเขา เขาต้องเก็บรักษาไว้ เขาไม่มาอวดมาโชว์กันหรอก

เงินทองนะ คุณมีทองเท่าหนวดกุ้ง นอนสะดุ้งจนเรื้อนไหว มีเงินมีทองเดียวใจมันจะปลิ้นเอา มันจะลักเอา เขามีเงินมีทองเขาเก็บไว้ เขาดูแลของเขาไว้ นี่คนมีสติสดั้งนะ คนที่เป็นธรรมนะ สติสมบูรณ์ ทุกอย่างสมบูรณ์ ควรและไม่ควรเขาพูดได้ เขารู้ได้ของเขา แต่ถ้าเราทำอาบเหงื่อต่างน้ำขนาดนี้ ทองเท่าหนวดกุ้งยังหาเกือบตาย แล้วเขาไม่ต้องทำอะไรเลย เขามีทองเป็นตันๆ อืม.. มันมาจากไหนก็ไม่รู้

ทองโดยสามัญสำนึก โดยคิดเอา แต่ข้อเท็จจริงตัวทองมันไม่มี ถ้ามันไม่มีนะ คำพูดกับการกระทำ เห็นใหม่ โลกเขาพูดกัน นี่ทำงานที่ปาก พอทำงานที่ปาก เราทำงาน ด้วยมือของเรา เราทำงานด้วยสมองของเรา เราจะต้องตั้งใจทำตามความเป็นจริงของเรา เราทำเพื่อประโยชน์กับเรานะ ทำเพื่อประโยชน์กับเรา แล้วเราจะได้ประโยชน์กับทุกคน

เราเป็นคนดีคนหนึ่ง เราอยู่ในสังคมเราไม่เบียดเบียนใคร เรามีจิตใจสาธารณะ เราช่วยเหลือเจือจานเขา เรามีกำลังช่วยเหลือใครได้เราก็ช่วยเหลือ เราช่วยเหลือใครไม่ได้เราก็ปลงธรรมสังเวชนะ นี่เราคิดแล้วเราสะท้อนใจใจ เราให้กำลังใจเขา เห็นใหม่

คนดีคนหนึ่ง เราเป็นคนดีคนหนึ่ง สังคมนั้นได้บุคลากรที่ดี สังคมนั้นจะร่มเย็น เป็นสุข สังคมนั้นจะเข้มแข็ง ไม่ใช่เราดีคนเดียวแล้ว อยู่.. เห็นแก่ตัว เอาแต่ได้ เห็นแก่ตัว.. คนเห็นแก่ตัวทำให้สังคมกระทบกระเทือน คนเห็นแก่ตัวนี้เบียดเบียนคนอื่น ทำลายคนอื่น คนเห็นแก่ตัวทำไมมีจิตใจเป็นสาธารณะ คนเห็นแก่ตัวทำไมเจือจานคนอื่น

นี่ในเวลากิเลสมันพุดนะ คนโง่มันมาก เวลากิเลสมันพุดมันไม่ยอมรับความจริง ง่ายๆ หรอก ฉะนั้น บารมีธรรมนี้เราทำเพื่อเรานะ ทำบุญทิ้งแหว ทำบุญทิ้งแหวนะ ทำบุญแล้วอย่าเสียใจ อย่างน้อยใจว่าเขาไม่ว่าเราดี เขาไม่ว่าเราดี เขาจะว่าเราดีหรือไม่ว่าเราดีมันไม่เป็นความจริงใจ ความจริงคือเราทำ มันจะดีหรือไม่ดีมันอยู่ที่เราทำนี่

เราทำดีของเรานะ ใครจะว่าดีว่าชั่ว โลกธรรม ๘ ธรรมะเก่าแก่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเตือนพระนะ

“เวลาใครโดนโลกธรรมแล้วอย่าเสียใจนะ ถ้าใครไม่มีกำลังนะให้ดูเราเป็นตัวอย่าง”

คือให้ดูองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา ไปเผยแผ่ธรรมนี้เขาจ้างคนมาค่า เขาจ้างคนมายิง เขาจ้างคนมาฆ่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดนมาหมด พวกเราชาวพุทธ เราก็เคารพใช้ใหม่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราประเสริฐเลอเลิศใช้ใหม่ เราเคารพบูชากันนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคงจะสะดวกสบายนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์นะ เป็นศาสดาคด้วย เขาจ้างคนมาค่า เขาจ้างคนมาว่าทั้งนั้นเลย ไปดูในพระไตรปิฎก เห็นไหม ฉะนั้น ถ้าเราโดนโลกธรรม ๘ ตีฉันทินทา.. นี่จริงหรือเปล่า? ถ้าไม่จริงเรื่องของเขา เราทำตัวของเรา

นี่โลกธรรม ๘ ธรรมะเก่าแก่ มีมาก่อนที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ แล้วก็ยังมีในปัจจุบัน แล้วจะมีไปอนาคต อันนี้เป็นโลกธรรมไม่ใช่อริยสัจ อริยสัจคือเรามีสติ มีปัญญาของเรา มีสมาธิของเรา แล้วแก้ไขเรา ให้จิตใจเราสงบร่มเย็น แล้วให้จิตใจเรามองโลก มองต่างๆ แล้วเราไม่เป็นเหยื่อไปกับเขาไง นี่สลบไสลไปเลย ใครจะจูงจมูกก็ได้ จมูกขาดแล้วก็ยังให้เขาจูงอยู่อีก อันนั้นเป็นเรื่องของโลกนะ

นี่สิทธิของเรา ความเห็นของเรา ปัญญาของเรา.. ปัญญา ปฏิภาณไหวพริบ เห็นไหม คุณพระอรหันต์สิ เวลาเป็นปฏิภาณปฏิสัมภิทาญาณ นี่มีปฏิภาณ มีต่างๆ ยังเป็นคนละประเภทเลย ฉะนั้น เราฝึกของเรา เราดูแลของเรา เราเอาหัวใจของเรา เพื่อประโยชน์กับเราเนาะ

นี่คือชีวิตของเรา นี่ฟังธรรม ฟังธรรมคือฟังเรื่องความรู้สึกเรานี้แหละ ความรู้สึกในหัวใจเรานี้ที่มันลึกลงสลับ ที่มันจะแก้ไข ธรรมะจะแก้ไขตรงนี้ นี่คือธรรม สิ่งที่ยอมรับทำบุญนี้เขาเรียกศาสนวัตถุ เห็นไหม ศาสนวัตถุ ศาสนพิธี ศาสนธรรม แล้วเราจะเอาศาสนาอะไร?

นี่ศาสนบุคคล นี่เป็นบุคคล ธรรมะคือสังฆธรรม คืออริยสัจ นั่นคือธรรมแท้ๆ เอวัง